

Sygn. akt III U 124/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 czerwca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – SSO Wojciech Paluch

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Dorota Lichočka

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2021 r. w Tarnobrzegu

na rozprawie

sprawy **D. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o ponowne ustalenie wysokości emerytury

na skutek **D. S.**

od **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

z dnia 12 stycznia 2021 r. znak: (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **przyznaje od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu) na rzecz adwokat E. O. tytułem wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu kwotę 90 zł (słownie: dziewięćdziesiąt złotych) powiększoną o kwotę podatku VAT.**

Sygn. akt III U 124/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12.01.2021r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020r. poz. 53) oraz ustawę z dnia 19.06.2020r. o zmianie powyższej ustawy (Dz.U. poz. 1222),

z urzędu ponownie ustalił wysokość emerytury D. S. przyznanej na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej od 16.04.2013r., tj. od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata tej emerytury. Wskazał, że podstawa obliczenia emerytury nie podlega pomniejszeniu o kwoty pobranych emerytur wcześniejszych, a wysokość emerytury (obliczonej zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej) wynosi od 16.04.2013r. kwotę 1 497,26zł. Organ rentowy podkreślił, że przy ustalaniu emerytury uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości, tj. wynikające z waloryzacji oraz z załatwieni zgłoszonych wniosków. Końcowo organ rentowy wyjaśnił, że emerytura ustalona w niniejszej decyzji jest nadal świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury przyznanej decyzją z dnia 16.07.2008r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła D. S., wnosząc o jej uchylenie oraz ponowne przeliczenie należnej jej emerytury. Podnosiła, że ustawa z dnia 19.06.2020r. nie gwarantuje jednolitego przeliczenia emerytur – przeliczenie emerytury w jej przypadku wykazało, iż emerytura powszechna jest niższa od emerytury wcześniejszej. Argumentowała, że jeżeli ustawodawca przyjął do ustalenia kapitał początkowy, kwotę składek na ubezpieczenie oraz średnie dalsze trwanie życia obowiązujące w chwili składania wniosku, to powinno się przyjąć przedział od 10.07.2020r. do 10.01.2021r., czyli okresu składania wniosków a nie jak w jej przypadku rok 2013.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji. Podnosił, że emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od dnia, od którego podjęto wypłatę emerytury powszechnej, a w przypadku, gdy prawo do tej emerytury było zawieszona – od dnia, od którego mogłaby być podjęta jej wypłata. Organ rentowy wskazał, że emerytura ustalona zaskarżoną decyzją wyniosła kwotę 1 757,77zł, a emerytura wcześniejsza przyznana decyzją z dnia 16.07.2008r. na dzień 01.01.2021r. wynosi kwotę 1 983,59zł.

Na rozprawie w dniu 15.06.2021r. pełnomocnik odwołującej sprecyzowała żądanie zawarte w odwołaniu w ten sposób, że wносиła o zmianę zaskarżonej decyzji i ponowne ustalenie wysokości emerytury wnioskodawczyni z uwzględnieniem parametrów tego wyliczenia - tj. kapitału początkowego, kwoty zwaloryzowanych składek i średniego dalszego trwania życia - według stanu z przedziału czasowego od 10.07.2020r. do 10.01.2021r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawczyni D. S., urodzona (...), w dniu 03.07.2008r. wystąpiła z wnioskiem o ustalenie prawa do wcześniejszej emerytury. Decyzją z dnia 16.07.2008r. organ rentowy przyznał wnioskodawczyni powyższe świadczenie od dnia 01.07.2008r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

W dniu 09.04.2013r. odwołująca wystąpiła z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym. W punkcie 5 załączonego do wniosku pouczenia zawarta jest informacja, że „osobie zainteresowanej przysługuje prawo wycofania wniosku. Wycofanie wniosku jest skuteczne, jeżeli nastąpiło na piśmie lub zostało zgłoszone ustnie do protokołu nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji”.

Decyzją z dnia 19.04.2013r. organ rentowy przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od dnia 16.04.2013r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Podstawę obliczenia emerytury pomniejszono o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, tj. o kwotę 69 250,31zł. Wysokość emerytury wyniosła kwotę 1 225,15zł. Wypłata emerytury obliczonej zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS została zawieszona, jako świadczenie mniej korzystne od dotychczas wypłacanej wcześniejszej emerytury, która wynosiła kwotę 1 712,58zł. W pouczeniu wskazano, że odwołanie od decyzji można wnieść w terminie miesiąca, a po tym terminie decyzja staje się prawomocna. Wnioskodawczyni nie składała odwołania od powyższej decyzji, nie wносиła o wycofanie wniosku z dnia 09.04.2013r.

W dniu 21.08.2020r. wnioskodawczyni wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego wskazując jako inny sposób przeliczenia ustawę z 19.06.2020r. z wyrównaniem. Organ rentowy poinformował odwołującą, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19.06.2020r. dokona ponownego ustalenia wysokości emerytury powszechnej z urzędu po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Zaskarżoną decyzją z dnia 12.01.2021r. znak: (...) organ rentowy z urzędu ponownie ustalił wysokość emerytury D. S. ustalając jej wysokość w dniu 16.04.2013r. na kwotę 1 497,26zł. Organ rentowy stwierdził, że emerytura obliczona zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej jest nadal świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury przyznanej decyzją z dnia 16.07.2008r.

Dowód: - dokumenty zalegające w aktach organu rentowego dot. wnioskodawczyni.

Zgodnie z art. 194j ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 291 t.j.):

1. Kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...) r., który wcześniej pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1b na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i.
2. Przeliczeniu podlega podstawa obliczenia emerytury przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury.
3. Do ustalenia nowej kwoty emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury, a następnie uwzględnia się kolejne zmiany wysokości świadczenia.
4. Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od dnia, od którego podjęto wypłatę emerytury przyznanej na podstawie art. 24, a w przypadku gdy prawo do tej emerytury było zawieszane - od dnia, od którego mogłaby być podjęta jej wypłata.
5. Jeżeli ponownie ustalona wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 jest wyższa od wypłacanej dotychczas, emerytowi wypłaca się wyrównanie. Kwotę wyrównania stanowi różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od dnia, o którym mowa w ust. 4, do dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem ich waloryzacji, a sumą kwot wypłaconych w tym okresie.

Zgodnie z przepisem art. 116 ust. 2 cytowanej ustawy emerytalnej wniosek o emeryturę lub rentę może być wycofany, jednakże nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji. W razie wycofania wniosku postępowanie w sprawie świadczeń podlega umorzeniu.

Odwołanie D. S. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd uznał za wiarygodne dowody w postaci dokumentów zalegających w aktach organu rentowego, nie były bowiem kwestionowane przez strony w toku niniejszego postępowania i nie budzą wątpliwości Sądu.

Żądanie odwołującej ponownego ustalenia wysokości jej emerytury z przyjęciem parametrów tego wyliczenia (kapitału początkowego, kwoty zwaloryzowanych składek i średniego dalszego trwania życia) według stanu z przedziału czasowego od 10.07.2020r. do 10.01.2021r. nie może zostać uwzględnione.

W myśl art. 26 cytowanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z FUS Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia (ust. 4). Tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego (ust. 5). Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn (ust. 6). Do wyliczenia świadczenia mogą być zatem zastosowane tablice trwania życia zgodnie z datą wystąpienia z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury bądź tablice aktualne na dzień ukończenia wieku emerytalnego, w zależności od tego, co dla osoby ubezpieczonej jest bardziej korzystne. Brak jest zatem podstaw prawnych, w oparciu o które istniałaby możliwość zastosowania tablic w sposób uwzględniający żądania wnioskodawczyni, tj. tablic obowiązujących w okresie od 10.07.2020r. do 10.01.2021r. - jak przy składaniu wniosku pierwszorazowego o emeryturę powszechną kapitałową. Również przepis art. 194j ust. 3 cytowanej ustawy emerytalnej wskazuje, że do ustalenia nowej kwoty emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury, a następnie uwzględnia się kolejne zmiany wysokości świadczenia.

Podkreślenia wymaga, że ubezpieczona nie skorzystała z przysługującego jej prawa i nie wniosła o wycofanie wniosku z dnia 09.04.2013r., nie złożyła również odwołania od decyzji z dnia 19.04.2013r. przyznającej jej prawo do emerytury

powszechnej. W punkcie 5 pouczenia załączonego do powyższego wniosku znajduje się informacja, że „osobie zainteresowanej przysługuje prawo wycofania wniosku. Wycofanie wniosku jest skuteczne, jeżeli nastąpiło na piśmie lub zostało zgłoszone ustnie do protokołu nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji”.

W konsekwencji powyższych rozważań stwierdzić należy, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa i zgodna z prawem, a odwołanie od niej jako nie posiadające uzasadnionych podstaw podlegało oddaleniu na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. (pkt I wyroku).

W punkcie II wyroku Sąd, w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z § 15 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03.10.2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019r. poz. 18 t.j.) przyznał od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu) na rzecz adwokata E. O. tytułem wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu kwotę 90 zł, powiększoną o kwotę podatku VAT.